

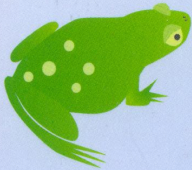
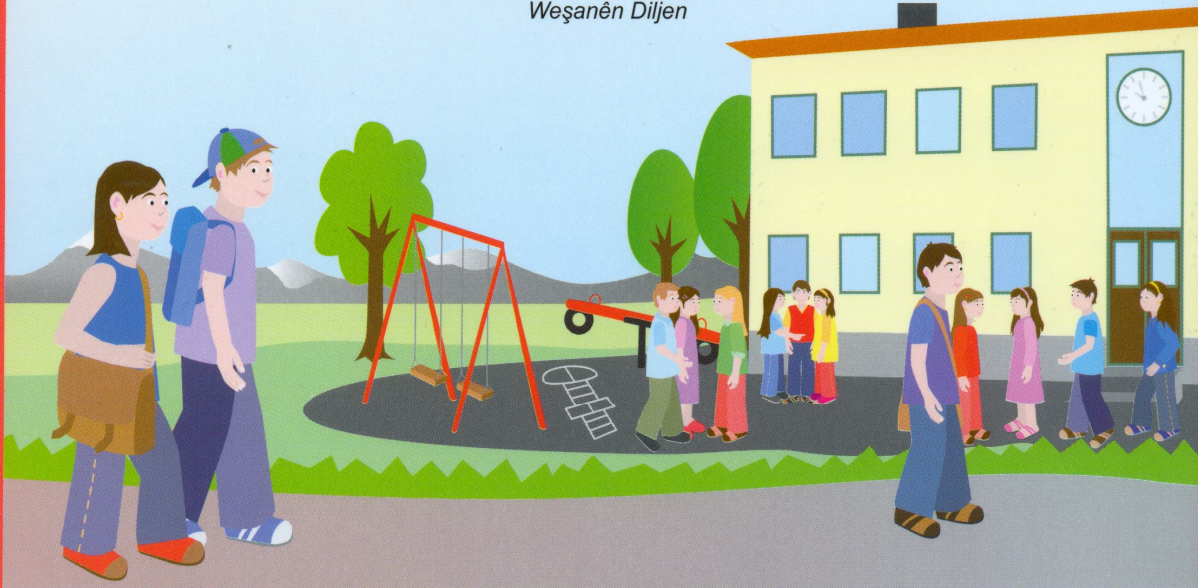
DESTPÊKA

ZIMANÊ ME

Haydar Diljen & Sabîha Otlu

Weşanên Diljen

1

DESTPÊKA
ZIMANÊ ME

Haydar Diljen & Sabîha Otlu

Wêne: Leyla Atak

Weşanên Diljen

Destpêka zimanê me
Çapa yekem: Stockholm 2008
Weşanên Diljen
Perwerde 5

© Wêne: Leyla Atak

Layout: atak design & media

Navnîşana xwastinê:
Vetterslundsgatan 240
724 62 Västerås/Sverige

e-name: diljen@hotmail.com
Tel: +46 (0)70 171 15 08

© Weşanxaneya Diljen û nivîskarên pirtûkê

Projektledare vid Myndigheten för skolutveckling:
Mats Wennerholm

ISBN:91-972822-5-1

Tryck: Nina Tryckeri, Uppsala. 018-12 39 35

Bi hêvîya pirtûkeka bi dilê zarokan be!

Ev pirtûk ji bo zarokên 5-8 salî ye. Pirtûk li ser metoda deng hatiye avakirin; loma bi alfabeyê dest pê dike. Ji ber ku alfabeya kurdî fonetîk e, ango her herfek teqabilî dengê ye, li gor me ev metod pirtir li hînkirina kurdî ya destpêkê tê.

Bi vê pirtûkê zarok dê hîn di temenê xwe yê biçûk de hînî dengên kurdî bibin û ji bo bilêvkirin û axaftineka bedew bingehê rast ava bikin. Bo nimûne; zarok dê ferqa di navbera “e” û “ê”, “v” û “w”, “k” û “q” û hwd. de hîn bibin. Her weha ew dê hîn di piçûkatiya xwe de fêrî rastpeyvîn û rastnivîsînê bibin û ferqa “hevala min”, “hevalê min” û “hevalên min” bi awayekî xwezayî bizanibin.

Nivîsarên pirtûkê li gor hin temayan hatine amadekirin: Roj, demsal, sersal, Newroz, xweza, ajel, stran, hevaltî, malbat, dibistan, çîrok, xwarin, trafik û hwd.

Naveroka vê pirtûkê neynika jîyaneke demokratîk e. Di vê pirtûkê de zarok gelek azad in. Ew dipirsin, diaxifin û tiştan dikin.

Ji bo ku hewesa xwendina kurdî li ba zarokan peyda bibe me cî da hin qinik, stran û helbestên kurdî. Nimûneyên çanda kurdî wek tiştanok, gotinên pêşîyan û çîrok jî vê pirtûkê rengîntir dikin.

Leyla Atak bi wêneyên xwe yê bedew û pedagojîk ev pirtûk hîn bi watetir û xweşiktir kir.

Em spasîyên xwe pêşkêşî mamoste Mahmûd Lewendî, Remzî Kerîm û Samî Berbang dikin ku, bi taybetî, di warê zimên de zanyarîyên xwe ji bo baştirkirina vê pirtûkê bi kar anîn.

Mats Wennerholm, li ser navê Dayreya Giştî ya Pêşvebirina Dibistanan ya Swêdê berpîrsîyarê projeya vê pirtûkê ye. Ji bo Pêkanî û finansîkirina vê projeyê xebateka gelek bi wate kir. Bêyî alîkarîya wî weşana vê pirtûkê dê gelek zehmet bûya. Em spasîya wî jî dikin.

Ev pirtûk bi naverok, form û metoda xwe pirtûkeka nû ye. Em hêvîdar in ku ev pirtûk ji zarokan re bibe heval û kurdî bi wan şîrîn bike.

Nivîskarên pirtûkê

Det är glädjande att det nu finns en lärobok för yngre barn med kurdisk språkbakgrund. Modersmålet är grunden för barnets förmåga till språkutveckling, kunskapsutveckling och identitetsutveckling. Vi behöver denna bok och många fler till att skapa goda förutsättningar för barn som växer upp i mångkulturella och flerspråkiga miljöer.

Mats Wennerholm
Undervisningsråd
Myndigheten för skolutveckling

Aa

agir

Dd

dest

Gg

gore

Jj

jûjî

Bb

beq

Ee

elok

Hh

hesp

Kk

ker

Cc

cewrik

Êê

êzing

li

incas

LI

lepik

Çç

çav

Ff

fîl

Îî

îsot

Mm

masî

Nn

nan

Rr

rovî

Uu

utî

Xx

xiyar

Oo

ordek

Ss

sêv

Ûû

ûr

Yy

yek

Pp

por

Şş

şêr

Vv

vizik

Zz

zebeş

Qq

qaz

Tt

tirî

Ww

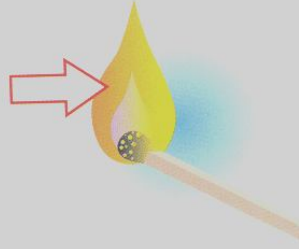

werîs

Aa

av

agir

mar

Alan

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

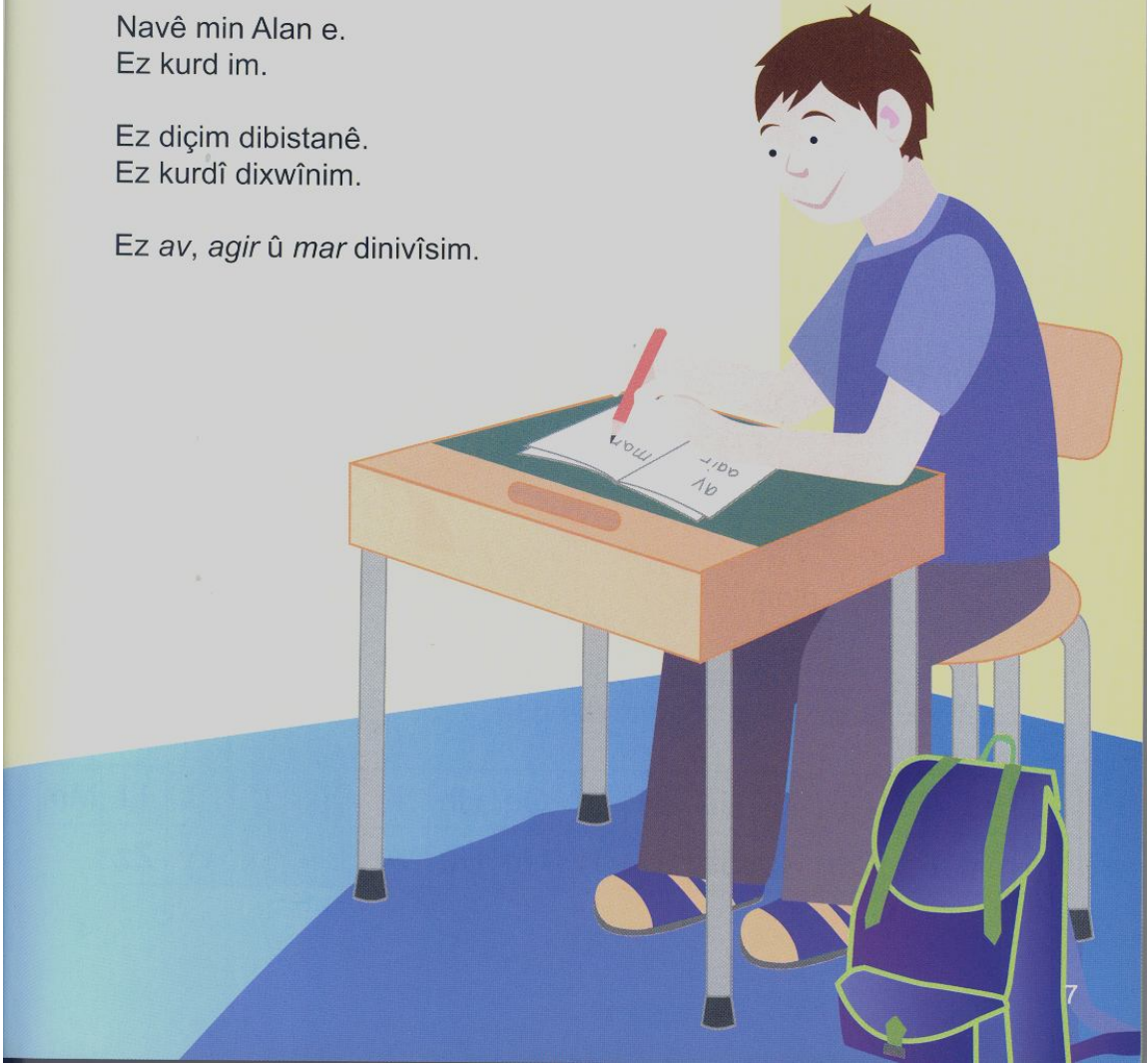

Alan

Navê min Alan e.
Ez kurd im.

Ez diçim dibistanê.
Ez kurdî dixwînim.

Ez *av*, *agir* û *mar* dinivîsim.

Bb

berf

balcan

birek

balif

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Mêreberf

Şagirdan li baxçeyê dibistanê
mêreberfek çêkir.
Wan bi hev re berf gindirand.
Ji bo bejna wî du gulokên mezin çêkirin.
Ji bo serê wî gulokek biçûktir dan hev.
Serî danîn ser bejnê.
Wan ji gizêrê poz, ji rejîyê çav û ji qalikê
porteqalê jî guh çêkirin.
Berfînê stûpêça xwe li stuyê wî pêça.
Bawer jî kumê xwe da ser serê wî.
Hemû li dorhêla wî civîyan û stran gotin.

*Lo kaliko ji berfê
Ne şîv dixwî ne taştê
De çîrokan bibêje
Hetanî ku bihar tê!*

Cc

canî

caşik

cezwe

fincan

kinc

cîzme

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Canê

Canê ciwan e.
Canê cîzmeyan dike pê.
Cîzmeyên canê xweşik in.

Dayê ji Canê re kinc kirîne.
Canê kincan li xwe dike.

Kincên Canê xweşik in.
Kinc li Canê tîn.
Canê jî xweşik e.

Çç

çav

çûk

kûçik

çakûç

hirç

çente

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Kûçikê Çeko

Kûçikêkî Çeko heye.
Navê wî Kotan e.
Ew spî ye.
Pirça wî dirêj e.

Çeko xwarinê dide wî.

Çeko kûçikê xwe digerîne.

Kûçikê Çeko di holika xwe
de radizê.

Dema ku kesek tê mala
wan, diwete.

Cc

cil

co

car

cam

cax

cêr

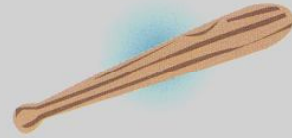
ceng

colik

Çç

40

çil

ço

çar

çam

çax

çêr

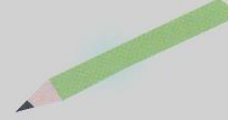
çeng

çolik

Çeko li dibistanê ye

A B C

Çeko dixwîne.
Çeko dinivîse.
Çeko dipeyive.
Çeko guhdarîyê dike.
Çeko wênayan çêdike.
Çeko stranan dibêje.
Çeko dikene.
Çeko dihizire.
Çeko dipirse.
Çeko dilîze.

Dd

dar

dest

diran

Darîn

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	Ii	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Darîn

Darîn destên xwe dişo.

Darîn diranên xwe firçe dike.

Darîn diçe dibistanê.
Darîn dikare *dar*, *dest* û *diran* binivîse.

Ee

Evîn

erebe

ewr

derence

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Evîn

Evîn li ser derenceyê ye.
Evîn dikene.

Evîn bi telefonê dipeyive.
Evîn li ewran mêze dike.

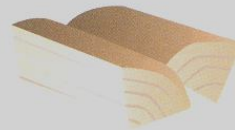

Evîn bi erebeyê dilîze.
Erebeya Evînê sor e.

Êê

êvar

êzing

kêr

rê

lêv

hêlîn

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Êvar

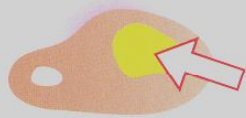
Êvar e dema şîvê
Ronî ye tava hîvê
Birçî ne, dev ji hev in
Çêlikên nav hêlînê

Ee

ker

zer

ber

der

ser

şer

dew

meş

Êê

kêr

zêr

bêr

dêr

sêr

şêr

dêw

mêş

Der û dêr

Der û dêr

Zer û zêr

Bi hêz im

Weke şêr.

Mer û mêr

Ser û sêr

Dixwînim

Ker û kêr.

Meş û mêş

Marê reş

Ka bîne

Dewê xweş.

Ff

fîl

berf

fîstan

find

firoke

heft

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	Ii	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

taştê

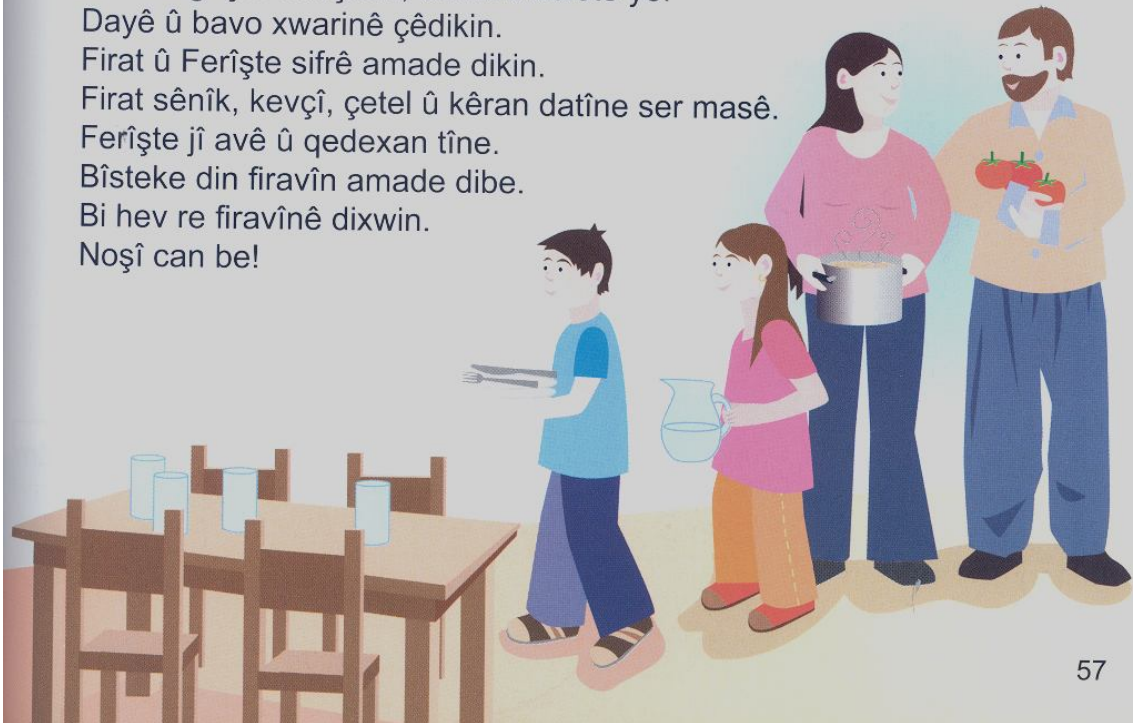
firavîn

şîv

Firavîn

Îro şemî ye.
Malbat hemû li malê ye.
Endamên malbatê firavînê amade dikin.
Xwarin goştê mirîşkan, birinc û selete ye.
Dayê û bavo xwarinê çêdikin.
Firat û Ferîşte sifrê amade dikin.
Firat sênîk, kevçî, çetel û kêran datîne ser masê.
Ferîşte jî avê û qedexan tîne.
Bîsteke din firavîn amade dibe.
Bi hev re firavînê dixwin.
Noşî can be!

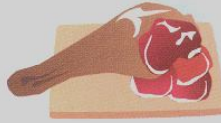
Gg

gore

gur

goşt

guldank

legleg

dergûş

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Gernas

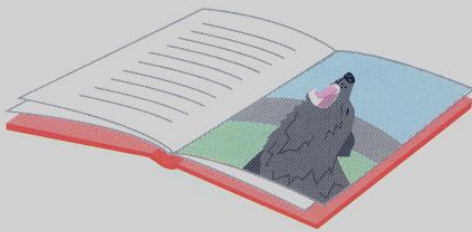
Gernas goran dike pê.
Goreyên Gernas şîn in.

Bihar hat.
Gul vebûne.
Gernas gulan dike nav guldankê.
Guldank zer e.

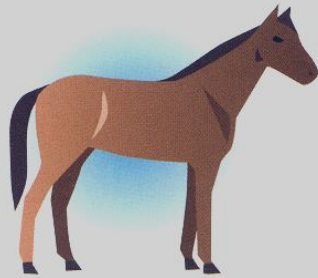
Gernas çîroka gur dixwîne.
Çîroka gur xweş e.

Gernas dikare peyvên *gore*, *guldank*
û *legleg* bixwîne.
Gelo tu jî dikarî van peyvên bixwînî?

guldank *gore*
legleg

Hh

hesp

hesk

guh

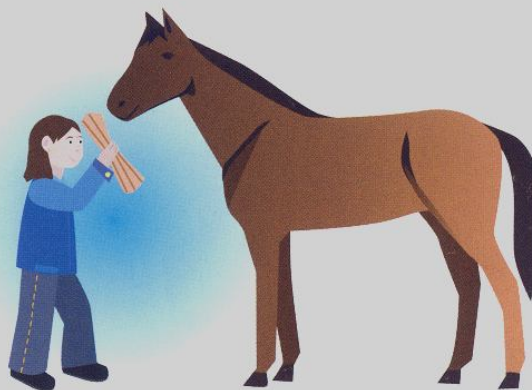

Hêlîn

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	li	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Hêlîn û mehîn

Hêlîn li ba mehînê ye.
Hêlîn êm dide mehînê.

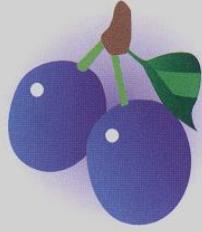
Hêlîn li mehînê siwar bûye.
Mehîna Hêlînê beza ye.

Hêlîn ji mehînên beza hez dike.
Hêlînê bi hevsarê mehînê girtîye.

Mehîna Hêlînê tî bûye.
Hêlîn avê dide mehîna xwe.

li

incas

dil

bizin

bivir

qijik

find

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	li	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Dildar û trafîk

Rojeka yekşemê bû. Dildar bi dê û bavê xwe re diçû bajêr. Diya wî erebe diajot. Li ser rê gelek erebe, kamyon, otobus, mînîbus, motorsiklet hebûn.

Bavê wî got:
- Îro trafîk gelek qeşbalix e.

Dildar got:
- Trafîk çi ye?

Bavê wî got:
- Çûn û hatina van hemû tiştên ku tu li ser rê dibînî trafîk e.

Dildar:
- Ku ez bimeşim, ez jî dibim trafîk?

Bavo:
- Belê, lê divê tu li ser rê baldar bî.
- Çawa?

Bavo:
- Divê mirov di peyarê re derbasî alîyê din ê rê bibe. Divê mirov li derdora xwe binêre û paşê derbas bibe. Ku lampeya sor pêkeve, divê mirov raweste. Divê mirov li hêvîya lampeya kesk a ji bo peyarêwîyan be.

li

dik

şiv

jin

pir

bir

şin

dil

sir

îî

dîk

şîv

jîn

pîr

bîr

şîn

dîl

sîr

Lorîn

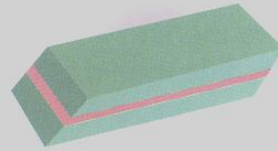
Navê min Lorîn e.
Ez heft salî me.
Ez diçim dibistanê.
Mala me li Amedê ye.
Mala me nêzî Bedenê ye.
Navê hevala min Sosin e.
Navê hevalê min Azad e.
Em bi hev re dilîzin.
Em bi hev re diçin dibistanê.
Em ji dibistanê hez dikin.

Jj

jûjî

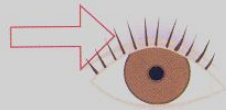
jêbir

roj

mij

bijang

rojname

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	li	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Malbata Jîyanê

Navê min Jîyan e.

Mala me li Nisêbînê ye.

Malbata min ji pênc kesan pêk tê.

Navê dîya min Zîn e.

Navê bavê min Serdar e.

Navê xuşka min Şîlan e.

Navê birayê min Heval e.

Bavê min stranbêj e.

Dîya min mamoste ye.

Kk

ker

kund

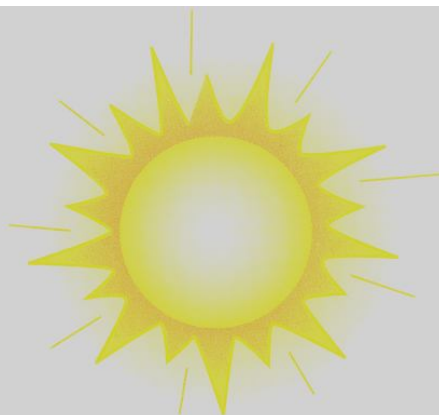
kalo

kevok

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	li	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Keskesor

Piştî baran û xunav
Ewr diçin roj dike tav
Li demsala biharê
Keskesor der tê wê gav

Çiqas şa ne em bi te
Reng dikî asmanê me
Me xiste nav ala xwe
Kesk û sor û zerê te

Younes Bahram

LI

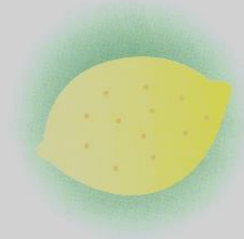
lepik

lampe

ala

lîmon

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	li	Îî	Jj	Kk	LI	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Lezgîn dikare

Lezgîn dikare binivîse.
Lezgîn dikare bixwîne.
Lezgîn dikare wêneyan çêke.

Lezgîn dikare lepikan têxe destê xwe.
Lezgîn dikare lingê xwe bixurîne.
Lezgîn dikare lêva xwe gez bike.

Lezgîn dikare ajnê bike.
Lezgîn dikare bi gogê bilîze.

Lezgîn dikare bikene.
Lezgîn dikare bigirî.
Lezgîn dikare biqehere.

Lezgîn dikare bimeşe.
Lezgîn dikare bireve.
Lezgîn dikare bîsîklêtê bajo.

Ma tu dikarî çi bikî?

Mm

mar

mange

mişk

mî

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Dengê ajelan

Nn

nan

neh

hinar

Narîn

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Narîn

Narîn li baxçe ye.
Narîn hinaran diçine.

Di destê Narînê de
selikek heye.
Di selikê de hinar hene.

Narîn hinarê dixwe.
Hinara wê tirs e.
Lê ew ji hinarên şêrîn hez dike.

Oo

ordek

golik

por

poz

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	li	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Porê min

Porê min reş e.
Porê min dirêj e.
Porê hevala min dirêjtir e.

Ez porê xwe dişom.

Ez porê xwe şeh dikim.

Porê hevala min zer e.
Ew jî porê xwe şeh dike.

Pp

por

pel

pere

pisik

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Pisîka Perwînê

Perwînê pisîkek heye.

Navê wê Pêro ye.

Çavekî wê şîn, yek jî kesk e.

Pisîka Perwînê xweşik e.

Perwîn bi wê şa dibe.

Wê dike bin lihêfa xwe.

Pisîka Perwînê pir ji goşt hez dike.

Perwîn ji pisîka xwe pir hez dike.

Pêro jî ji Perwînê hez dike.

Qq

qaz

qefes

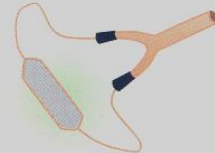
quling

qalik

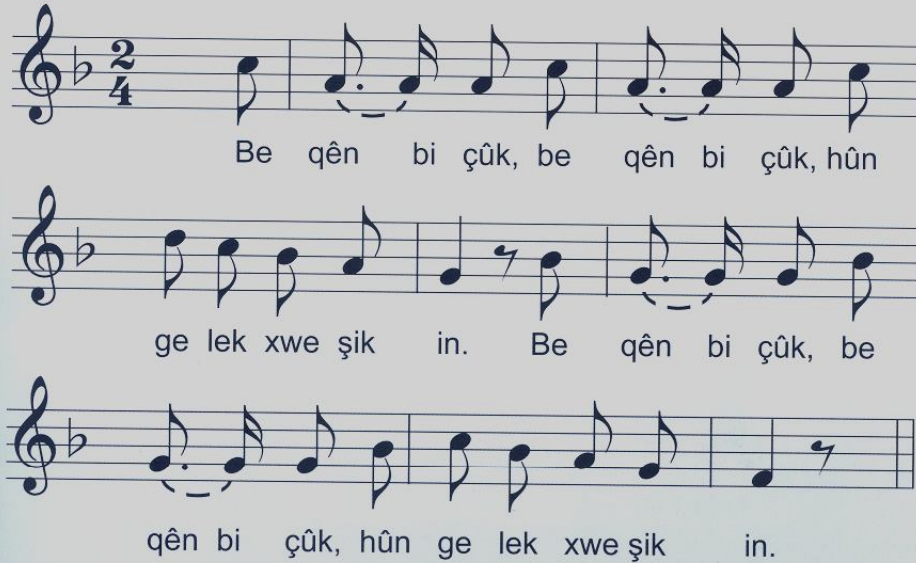
beq

çeç

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

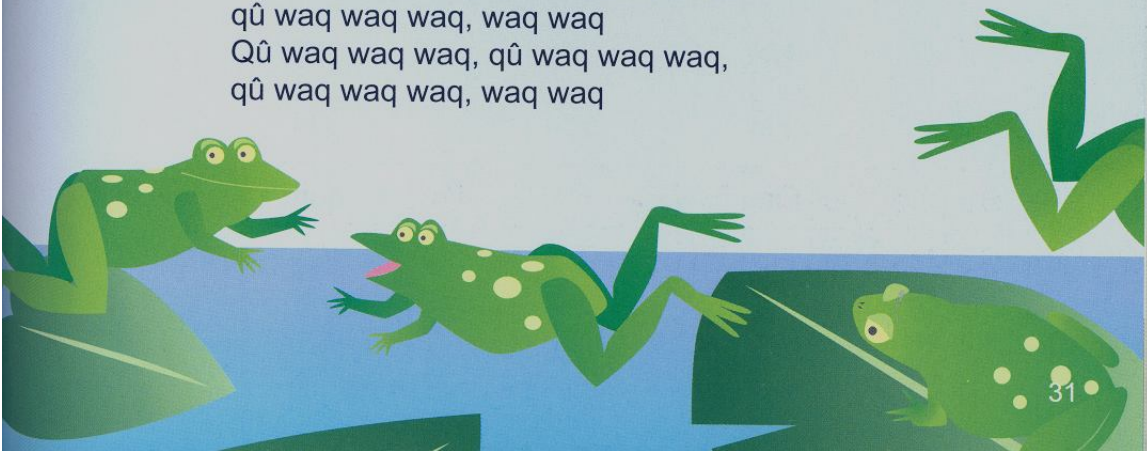
Beqên biçûk

Be qên biçûk, be qên biçûk, hûn
ge lek xwe şik in. Be qên biçûk, be
qên biçûk, hûn ge lek xwe şik in.

Bê boç in hûn, bê boç in hûn, bê guh in hûn.
Bê boç in hûn, bê boç in hûn, bê guh in hûn.

Qû waq waq waq, qû waq waq waq,
qû waq waq waq, waq waq
Qû waq waq waq, qû waq waq waq,
qû waq waq waq, waq waq

Kk

kalik

kelandin

kar

kor

koç

ker

kal

kurk

kelem

Qq

qalik

qelandin

qar

qor

qoç

qer

qal

qurq

qelem

Kevok

Kevokên gewr û spî
Wek nîşanên hevaltî
Hûn germ dikin dilên me
Bi vê peyama aşî

Kevokên baskbelek
Li hewa xelek xelek
Di ser deşt û çîyan re
Derbas dibin lek bi lek

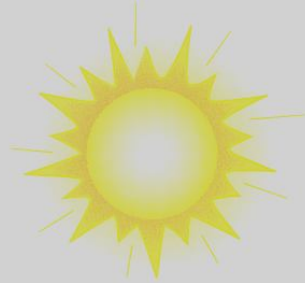
Kevok têne qor bi qor
Mizgînî tînin bi dor
Ala aşîyê her dem
Hildidin ew ber bi jor

Haydar Diljen

Rr

rovî

roj

dar

tirî

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Rovî

Rovî rovî rindiko
Serê dêlê ginciko

Rovî çiqas fêlbaz e
Ew mirîşkan dixwaze

Ss

saet

sîwan

masî

mase

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	li	îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Serê salê

Serê salê, binê salê,
Xwedê kurekî bide vê malê.
Kebanîya çengzêrînê,
Destê xwe bavêje kulînê,
Para qirdik jê derînê.

Şş

şimik

şêr

şekir

şamik

Şilan

şûşe

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Şîlan

Şîlan serê sibê şîyar dibe.

Dest û rûyê xwe dişo.

Porê xwe şeh dike.

Taşê dixwe.

Diranên xwe firçe dike.

Çenteyê xwe hildide
û diçe dibistanê.

Ss

se

sar

sîr

ser

sor

sêr

bes

serok

Şş

şeh

şar

şîr

şer

şor

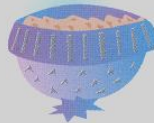
şêr

beş

şerok

Tiştanok

1. Kîsê sorik tijî morîk.
2. Qesra spî bê derî.
3. Qasî kewekî radike barê kerekî.
4. Mamê min tê ji deştê barek strî li piştê.
5. Kumê hûtik tijî nûtik.
6. Heft tas di tasekê de.
7. Hilindir milindir law ji bavê bilindtir.
8. Bi şev bûk e, bi roj pepûk e.

Bersiv: 1. hinar, 2. hêk, 3. sol, 4. jûjî, 5. hêjîr, 6. pîvaz, 7. dû, 8. lampe

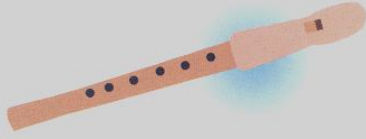
Tt

teplik

tembûr

flût

gîtar

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Uu

utî

gul

Gulçîn

kum

kulî

gur

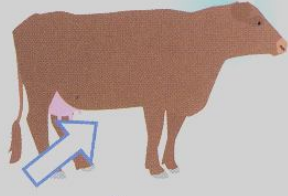
Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	li	îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Hevaltî

Gulçîn hevala min e.
Gurgîn hevalê min e.
Gulçîn û Gurgîn hevalên min in.
Gulçîn hevaleka baş e.
Gurgîn jî hevalekî baş e.
Ew bi min re şer nakin.
Ez jî bi wan re şer nakim.
Em guhdarîya hev dikin.
Dema ku ez xemgîn bim,
ew min aşt dikin.
Em bi hev re dilîzin.
Ez ji hevalên xwe hez dikim.
Ew jî ji min hez dikin.
Jîyana bê hevaltî ne xweş e.

Û û

ûr

mûz

şûr

tûr

dû

dergûş

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Rûken û mûz

Rûken ji mûzan hez dike.

mûza mezin

mûza biçûk

mûza kin

mûza dirêj

mûza şêrîn

Rûken û kûçik

Rûken ji kûçikan jî hez dike.

kûçikê mezin

kûçikê biçûk

kûçikê qelew

kûçikê jar

kûçikê reş

kûçikê spî

kûçikê sor

kûçikê belek

Uu

2

du

tu

kur

kum

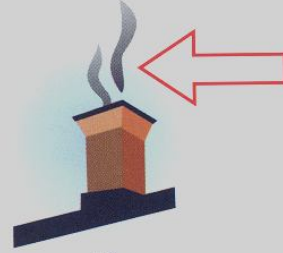
kut

hur

guş

kuçik

Ûû

dû

tû

kûr

qûm

kût

hûr

gûş

kûçik

Kurdî

Kurmanc soran û zazî
Bi hev re dîkin gazî
Werin bi kurdîya xwe
Bikin lîstik û bazî

Kurdî hevala me ye
Şev û roj li ba me ye
Di xewn û xeyalan de
Wek şîrê diya me ye

Kurdî ye serbilindî
Bo bajarî û gundî
Em bi wê têne nasîn
Bi dilgeşî û rindî

Mirov kurd e bi kurdî
Bi kultur û peywendî
Loma kurdî dixwînim
Bi hewes û bi merdî

Kurdî xemla Kurdistan
Li malan û dibistan
Bo geş be evîna wê
Xebat dikim bê westan

Haydar Diljen

Vv

vizik

dev

navik

rovî

şivan

çav

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

The background of the page is a dark blue night sky with a large white crescent moon in the upper right. Several white stars of varying sizes are scattered across the sky. In the lower portion of the image, there are dark purple silhouettes of four people standing on a hill, looking towards the right. The overall style is minimalist and artistic.

Hîv

Hîvê hîvê

Zengil zîvê

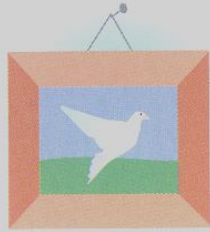
Kiras kitanê

Bêrîvanê

Berî xelkê

Ez qurbanê

Ww

wêne

werîs

mêwe

kew

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	li	îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Warşîn

Warşîn keçeka bedew e.

Ew fûtbolê dilîze.

Ew fûtbolvaneka jêhatî ye.

Navê tîma wê Sîpan e.

Di tîma wê de 16 keç hene.

Ew heftê du caran antremanê dîkin.

Ew her hefte maçê dilîzin.

Warşîn pirî caran gol dîke.

Rengê formeya wan kesk û zer e.

Vv

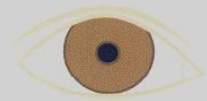
Ww

dev

dew

çav

ev

vî

tav

vir

van

tevir

caw

ew

wî

taw

wir

wan

tewir

Kew

Ez kewekî zor ciwan im
Tim li şax û gelîyan im
Li nav bax û gulan im
Binevşa ser şaxan im

Qaqibo qaqibo qaqibo, qaq

Gerdena min deqdeqî ye
Nikil sor, bask xetxetî ye
Çavê min hûr û dûrbîn e
Dengê min wek şimşal e

Qaqibo qaqibo qaqibo, qaq

Ji pirtûka "Baxçê zarokan"

Xx

xanî

xox

xiyar

taxûk

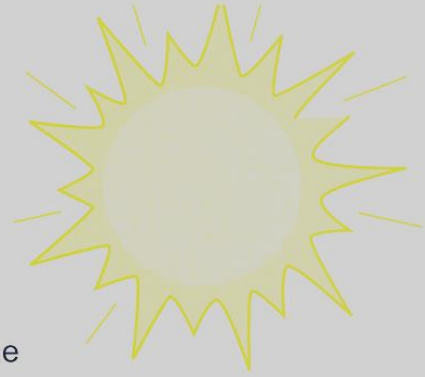
xetkêş

mîx

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Xalxalok

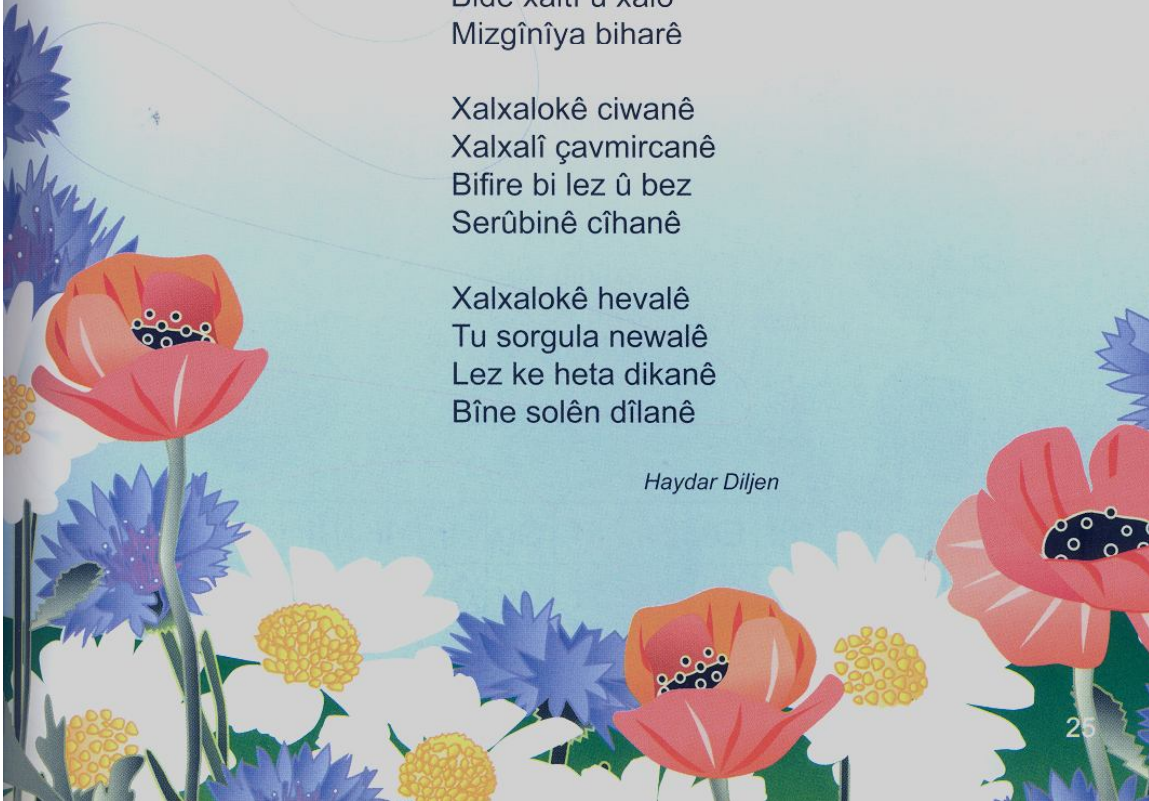
Xalxalokê bihar e
Dema seyran û kar e
Ji daran û kulîlkan
Kêf û xweşî dibare

Xalxalokê delalê
Bifire mala xalê
Bide xaltî û xalo
Mizgînîya biharê

Xalxalokê ciwanê
Xalxalî çavmircanê
Bifire bi lez û bez
Serûbinê cîhanê

Xalxalokê hevalê
Tu sorgula newalê
Lez ke heta dikanê
Bîne solên dîlanê

Haydar Diljen

Yy

1

yek

çay

meymûn

çaydank

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Meymûn

Îsal sîrk hat bajarê me.
Gelek ajelên sîrkê hebûn:
Hesp, hirç, zebra, meymûn, fil.
Qeşmerekî gelek qeşmerî dikirin.
Wî bi meymûn re dilîst û weha digot:

*Meymûn hat û bişirî
Neynik danî xemilî
Ket dîlanê betilî
Dinya li ser zivirî*

Zz

ziman

zebeş

zar

pîvaz

zeytûn

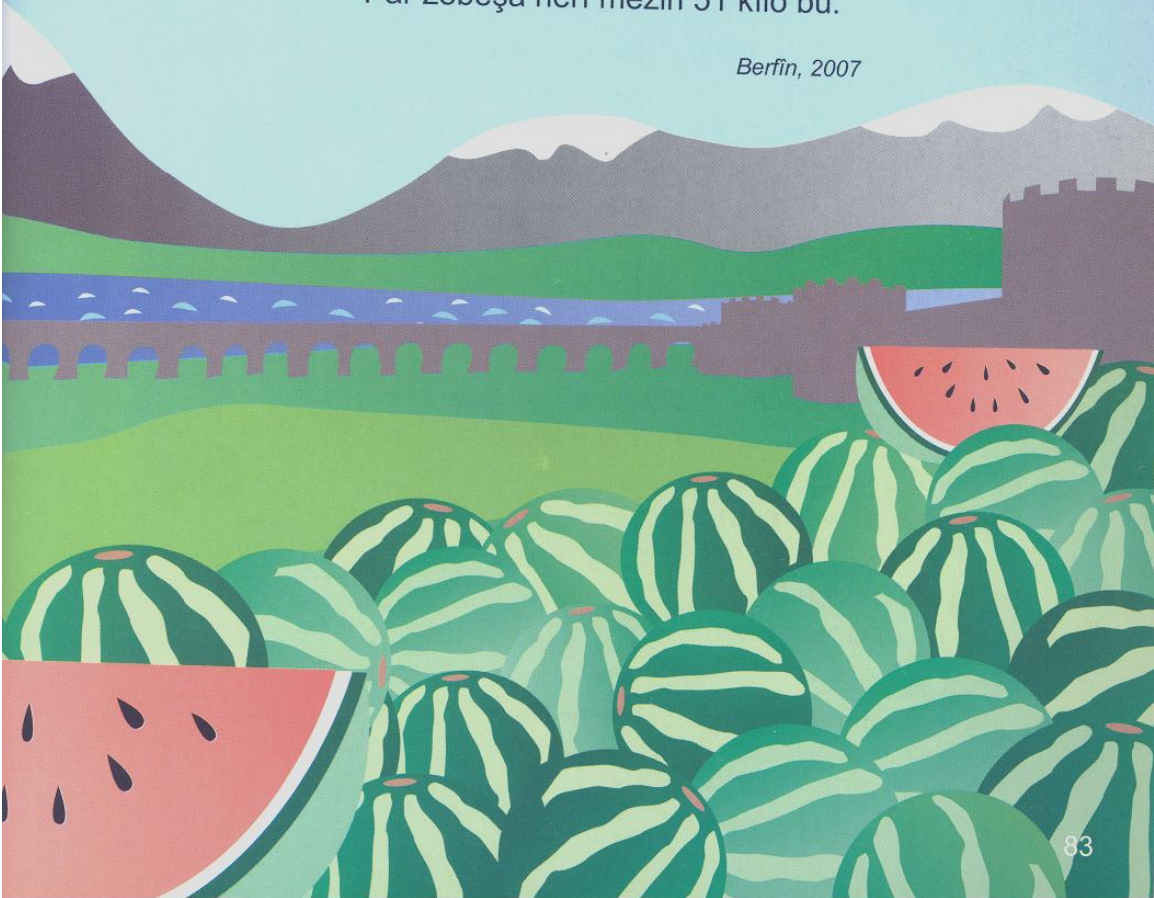
cîzme

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd	Ee	Êê	Ff	Gg	Hh	İi	Îî	Jj	Kk	Ll	Mm
Nn	Oo	Pp	Qq	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ûû	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

Zebeşên Amedê

Zebeşên Amedê mezin in.
Zebeşên Amedê belek in.
Zebeşên Amedê xweş in.
Zebeşên Amedê tîna mirov dişkînin.
Ew li ber çemê Dîcleyê şîn dibin.
Çemê Dîcleyê di nav Amedê re derbas dibe.
Her sal li Amedê şahîya zebeşan çêdibe.
Xwediyê zebeşê mezintirîn xelatê werdigire.
Par zebeşa herî mezin 51 kîlo bû.

Berfin, 2007

Reng

kesk

sor

zer

spî

reş

mor

şîn

pembe

qehweyî

porteqalî

Cilên min

Kumê min qehweyî ye. Solên min mor in. Goreyên min kesk in.

Stûpêça min şîn e.

Qazaxê min zer e.

Çakêtê min reş e.

Lepikên min spî ne. Cîzmeyên min sor in. Fîstanê min pembe ye.

Rojên hefteyê

duşem
sêşem
çarşem
pêncşem
înî
şemî
yekşem

2
sêşem

3
çarşem

Hefteyek

Duşem sêşem dibistan
Dinivîsim bêwestan

Çarşem pêncşem dixwînîm
Bê ku serî bixurînîm

Înî şemî û yekşem
Hefteyek çû wek çem

Ez bi kêf û dilşadî
Dest pê dikim carek dî

4
pêncşem

5
în

6
şemî

7
yekşem

Haydar Diljen

Hejmar

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Yek du sê
Dora Besê

Çar pênc şeş
Kûçikê reş

Heft heşt neh
Hat dora deh

Yazdeh diwazdeh
Paşê sêzdeh

Çardeh panzdeh
Roja şanzdeh

Hevdeh hejdeh nozdeh
Bîstik li te

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

Demsal

Payîz

Payîz hat.
Hewa bere bere sar dibe.
Ba tê.
Baran dibare.
Pelên daran zer û sor dibin û diweşin.
Kulîlk û giya diçilmisin.
Mirov amadekarîyên zivistanê dikin.
Şev dirêjtir û roj jî kintir dibin.
Çûk ber bi welatên germ difirin.

Zivistan

Hewa sar e.
Li gelek deveran berf dibare.
Em kincên qalind li xwe dikin.
Em mêreberfan çêdikin.
Em bi gogên berfê dilîzin.
Daran pelên xwe weşandine.
Çûkên koçber çûne welatên germ.
Morî ketine morîstangan.

Bihar

Hewa hêdî hêdî germ dibe.
Derdor hêşîn dibe.
Kulîlkên rengîn vedibin.
Çûkên koçber vedigerin warên xwe.
Berx û karik li ser çîmenan dilîzin.
Morî ji morîstangan derdikevin.
Em kincên xwe yên zivistanê hiltînin.
Em ji kêfan strana biharê dibêjin:

*Êdî ne berf ma, ne serma
Çi xweş e xuşîna çema
Bihar hatiye bilîzin lo
Bazdin li ser çîmen û mêrga*

Havîn

Hewa gelek germ e.
Em kincên tenik li xwe dikin.
Dibistan tehtîl dibin.
Hin şagird diçin ber behr, gol û çeman
û ajnê dikin.
Li hin welatan jî hin şagird li kolanan
av, benîşt û şerbetê difroşin.

Evîn diçe dibistanê

Dibistanê dest pê kir. Evînê gazî hevalê xwe Diljen kir û got, "Were, em herin dibistanê". Wan çenteyên xwe hildan û ber bi dibistanê meşyan.

Wan di rê de behsa tehtîla xwe kirin. Dema ku gihastin baxçeyê dibistanê, şagird diçûn hundir.

Ew jî bi lez çûn sinifa xwe . Li sinifê li teniştê hev rûniştin. Piştê mamosteya wan hat. Mamosteyê xêrhatin da wan û ji wan re serkeftin xwest.

Paşê wê du şagirdên nû dan nasîn.

Dibistan

Çiqas xweş e dibistan
Bi heval û mamostan
Defter pirtûk li destan
Em dixwînin bêwestan

Dibistan yara dilan
Weke baxçeyê gulan
Fêr bin em ê pir tiştan
Bo ku şên be Kurdistan

Haydar Diljen

Newroz pîroz be!

21ê adarê newroz e. Newroz cejna me ye. Newroz roja azadî û şahîyê ye. Em her sal newrozê pîroz dikin. Em kincên xwe yên xweşik li xwe dikin. Em agirê newrozê dadidin. Em li dora êgir dîlanê dikin. Em diçin serdana hev. Şeva newrozê li ser çiyayên Kurdistanê jî agir tê vêxistin. Agirê newrozê nîşana azadîyê ye.

Newroz pîroz be!

Xizmên me

Ala, Delal û Zana cîranên hev in. Wan li baxçe dilîst. Delalê hew dît ku xaltîya wê tê mala wan.

Delal:
- Xaltîya min tê, xaltîîî!

Xaltî:
- Xaltî qurban! Hûn çi dikin?

Delal:
- Em ji xwe re dilîzin.

Delalê ber bi xaltîya xwe ve baz da. Xwe avêt hembêza wê û ew maç kir. Paşê xaltîya wê çû hundir. Delal û hevalên wê lîstika xwe domand.

Zana got:
- Ez carna tevîhev dikim. Ez nizanim ji kê re bêjim xaltî û ji kê re bêjim met.

Delalê got:
- Wîî, pir hêsan e. Ka guhê xwe bide min:

*Xuşka diya min xaltîya min e.
Xuşka bavê min meta min e.*

xaltî
ap xal
kalik pîrik
pismam
dotmam
kurxal
keçxal kurmet
keçmet
bixaltî

Ala:

- Baş e, ap, xal, kalik, pîrik û
yên din?

Delal:

- Baş e, ez wan jî bêjim.

Birayê bavê min apê min e.

Birayê diya min xalê min e.

Bavê bavê min kalikê min e.

Bavê diya min jî kalikê min e.

Diya bavê min pîrika min e.

Diya diya min jî pîrika min e.

Zana:

- Yê din?

Delal:

- Welle yê din ez jî nizanim.

Ka werin em herin ji xaltiya

min bipirsin.

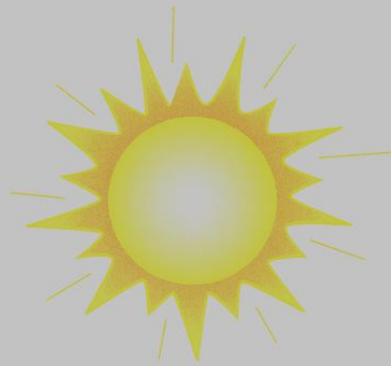
Çîrok

Rovî û tirî

Rojekê, roviyekî birçî dikeve nav baxçeyekî. Dibîne ku gûşiyên tirî ji dêliyê li ba dibin. Hema av bi devê wî dikeve. Rovî xwe çeng dike nake, nikare devê xwe bigihîne tirî. Çend caran hildiperike darê, lê dîsan jî nikare. Di dawiyê de pir diweste. Paşê xwe li bin dêliyê tût dike û bi awayekî bêçare li tirî dinihêre û dibêje:
- Qorixa tirş a pîs! Ma kî dixwaze te bixwe...

Aîsopos

Ba û roj

Ba û roj ketibûn nîqaşekê. Bê digot ez bi hêz im, rojê digot ez bi hêz im. Wan hew dît ku li newalê rêwîyek diçe. Rojê got, ka kî ji me dikare paltoyê wî jê bike. Bê bi carekê de dest bi bawêşîneke xurt kir. Lê rêwî pirtir palto li ser xwe şidand. Pişt demekê ba westîya û dev jê berda.

Rojê hêdî hêdî germîya xwe berda ser rêwî.

Bi germîya rojê rêwî paltoyê xwe ji xwe kir û roj bi ser ket.

“Mirov bi darê zorê nikare pirsan çareser bike.”

Rovî û legleg

Rojekê rovî legleg ezimand xwarinê. Şorba ku kelandibû kir sehaneka pan û got: *Fermo bixwe*. Lê leglegê bi nikulê xwe yê dirêj kir nekir nekaribû dilopekê jî bixwe. Rovî şorbe xilas kir û binê sehanê alast. Legleg bi zikê birçî vegeîya mala xwe. Dema ku vegeîya malê, dengê kenê rovî di guhê wê de olan dida.

Piştî çend rojan îcar leglegê rovî ezimand xwarinê. Wê jî xwarin kir nav dîzikeka kûr û zirav û danî ber rovî. Rovî bi bîhna xwarina xweş birçîtir bû. Wî xwast ku dest bi xwarinê bike. Lê belê zimanê wî nedigîhişt nîvê dîzîkê jî.

Aisopos

“Tu çî têxî kewarê,
ew tê xwarê”

Wergera ji swêdî: Sabiha Otlu

Kûçik û hestîgoşt

Rojekê kûçikek hestîgoşteki mezin bi dest dixê. Wî dike devê xwe û di ser pirekê re derbas dibe. Dema ku li ava çemê li bin pire mîze dike, kûçikeki din di avê de dibîne. Hestîgoştê ku di devê wî kûçikê de mezintir xuya dike. Difikire û dibêje:
- Ez ê wî hestîgoştî jê bistînim.

Ji bo ku hestîgoştê kûçikê din bigire, devê xwe vedike. Hestîgoştê wî dikeve çem û bi ave re diçe. Bi vî awayî ji parîyê devê xwe jê dibe.

“Kesê ku bikeve dû parîyê mezin, ji yê biçûk jê dibe.”

Dendika incasê

Dayê ji zarokên xwe re incas kirîbûn. Wê ew kirin taseke mezin ku piştî şîvê li zarokên xwe parve bike.

Kurê wê Wanya, heta wê rojê qet incas nexwaribûn. Wî hew dît ku di odê de bi tenê maye. Hema rahişt incasekê û bi carekê de avêt devê xwe.

Dayê incas hejmartin. Yek kê m bû. Çû ji mêrê xwe re got.

Mêrik zarokên xwe civandin û ji wan pirsî:

– Delalîyên min! Incasek kê m e, ma kê ji we xwariye?

Hemûyan bi hev re:

– Na, me nexwariye.

Lê rûyê Wanya sor bû û got:

– Na, min tiştê nebiriye.

Paşê bavê weha domand:

– Di incasê de dendik heye. Kesê ku dendika incasê bixwe, di nav rojekê de dimire. Tirsê min ji vê yekê ye.

Qîjî nî bi Wanya ket û got:

– Na min dendik nexwar, min dendik di pencerê re avêt derve!

Hemû bi hev re kenîyan, lê Wanya dest bi girî kir.

Leo Tolstoy
(wergera ji Swêdî: Haydar Diljen)

Gotinên pêşîyan

Bi xebera xweş ji qulê derdikeve marê reş.

Sêvên çê para hirçê.

Dinê li dinê çavê gur li bizinê.

Gur hat waran way li halê jaran.

Gur bi parîyekî têr nabe.

Şêr şêr e çi jin e çi mêr e.

Bilind firî nizm ket.

Destê bi tenê deng jê nayê.

Tiştê çû mede dû.

Ji xelkê re masîgir e, ji xwe re kûsîgir e.

Bi gulekê bihar nayê.

Kanê beranek

Kanê beranek, kanê beranek?
Va me ez, va me ez
Tu çawa yî îro?
Gelek baş im îro
Zû ji vir here! Zû ji vir here!

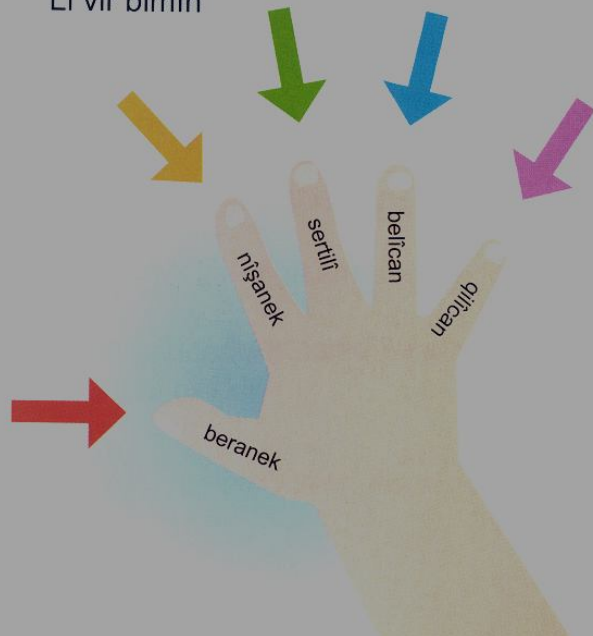
Kanê nîşanek, kanê nîşanek?
Va me ez, va me ez
Tu çawa yî îro?
Gelek baş im îro
Zû ji vir here! Zû ji vir here!

Kanê sertilî, kanê sertilî?
Va me ez, va me ez
Tu çawa yî îro?
Gelek baş im îro
Zû ji vir here! Zû ji vir here!

Kanê belîcan, kanê belîcan?
Va me ez, va me ez
Tu çawa yî îro?
Gelek baş im îro
Zû ji vir here! Zû ji vir here!

Kanê qilîcan, kanê qilîcan?
Va me ez, va me ez
Tu çawa yî îro?
Gelek baş im îro
Zû ji vir here! Zû ji vir here!

Kanê malbat, kanê malbat?
Va ne em, va ne em
Hûn çawa nin îro?
Gelek baş in îro
Li vir bimîn
Li vir bimîn

Ferhengoka peyvên hevmane

A

agir ar
ajel giyanewer, heywan, lawir
ajne melevanî, soberî, avjenî
Amed Diyarbekir
antreman temrîn, rahênan
ap mam, emî
aştî, sulh, lihevhatin

B

bajar şehr, şaristan
balcan bacan, bacanreşk, balîcan
balîf balîfk, balgî
bazî yarî, lîstik
bedew ciwan, spehî, xweşik, fodil, rindik
belek reş û sipî
benîşt elik, cûm, qanik, qajik
beq qurwax
berf befir
bes têr, kaffî
beş pişk, bir, şax, qisim
betilî westya, mandî bû
beza bezî, lezgîn, bi suret, çapik
bêvil difin, poz, kepû
bi hewes bi zewq, bi kêf
bijang mijilank, mijang, birjang
birek mişar
bixaltî kurxaltî, bexilî

C

Canî tējika mehîne
caw qumaş, pirtî, perû
cewrik kîçik, tējika dêlikê
cil cilik, çek, kinc, cil û berg
cî cih, şin, şûn, dever, der
cîran cînar

Ç

çakêt saqo, mont
çakûç çakût
çek kinc, cil
çem rîbar, rûbar
çeng kirin xwe hilavêtin, xwe avêtin
çinîn berhev kirin
çûk çûçik, çivîk, balinde

D

delal ciwan, xweşik, spehî, rindik
demsal werzên salê, werz, barîgan
derence pêstirk, cereck, pêpelok, nerdewan
dergûş landik, bêşik
derî dergeh, qapî
dew ava mast, avmast, çeqilmast
dêr kilîse
dibistan xwendegêh, qutabxane, mekteb
dik şano, sehne
dîk dîkil, keleşêr
dîl êsîr
dîlan dawet, govend, zemawend
dotmam keçmam, keçap
dû dîkel, dûkel, dûman, hilm

E

elok şamî, cilux, qulî
erebe tirimbêl, otomobîl
ezimandin vexwendin, dawet kirin

Ê

êzing dar, darên sotinê

F

fêr bûn hîn bûn, hewisîn, li ber bûn, ho bûn
fikirîn hizirîn, bîrbirin, ramandin (difikire hizir diket, dihizire, bîr dibe, dirame)
find şemalk, mûm
firavîn navroj, xwarina nîvrojê
fîstan kiras
fûtbol topa pêyan, topa lîngan

G

gazî kirin bang kirin, qîrîn
gogên berfê tepikên berfê, topên berfê
golik çêlikê mangeyan
gore kurik
guh go
guhark guhark
guhdarî kirin guh dan (guhdarî dike guh dide)
gulok gulok
gur gurg, gurî
guş elyaf
gûş 1. guman, şik, 2. goşe
gûşî goşî, guşî, îşî, weşî

H

hembêz bawêş
hesk hêsk, çemçik, çonçik, çoçik
heval hogir
hêk hêlke
hêlîn lane, lan
hêsan sanahî, asan
hildan bilindkirin, hilkirin
hundir jûr, zik
hur 1. esîl, 2. azad, serbest
hûr biçûk

I
incas hilîk, hilû, alû

Î
îsot filfil, bîber, bacik

J
jêbir jêbirk
jêhatî zîrek, jîr

K
kalik kalo, bapîr
kelem lahane
keskesor kesk û sor,
pelkezêrîne, heftreng, bûka
baranê
kevir ber, kuç
kevok kotir, gogercîn
kêr kêrik, çeqo
kinc cil, cilik, çek
kulî melex, hespê gîhê
kum kulav, kuleh
kund bûm
kur law, kurik
kut stûn, histûn
kûçik se, seg
kût felc

L
lepik destgurk, destkêşk, destik
lihêf orxan
lîmon leymûn
lîstik yarî
lîstin yarî kirin
(dilîze yarîyan diket)
lîstok yarîk

M
malbat mal, binemal, aîle
mange çêl, çêlek
mase mêz
meşîn çûn, bi rê ve çûn
(**bimeşe** here, bi rê ve biçe)
mêr meriv, kes, şû
mêreberf befîrî, şêreberf
mêwe meywe, fêqî, fêkî
mêze dike berê xwe didetê,
dinêre, dirêne, dimeyîzîne
mirîşk tûtik
mîx bizmar
mor binefşî
morî mêrî, gêrik, mûrî, mîro
morîk mûrî, meherk, morî

N
nikul nîkil, nikil
nîqaş danûstandin, munaqêşe
nîşan armanc, hedef

O
ordek werdek
otobus pas, bas

P
palto qapût
pel belg, per
pembe pîvazî, sûfik
pencere pace
peyvîn axaftin, qise kirin, şor
kirin, xeber dan, gilî kirin
(**dipeyive** diaxivît, diaxafe, qisan
dike, şoran dike, xeber dide)
pîn kol, kox, koxik, pînik, kokel
pirç por, pûrt
pirtûk kitêb
pîrik dapîr
pisîk pişik, kitik
pismam kurmam, kurap
por pirç, pûrt
poz difin, kepû, bêfil

Q
qalik tîvil, tîvkil, qaşik, qaşil
qasek bêhnek, kêlîyek, bîstek
qazax fanêre, vezel
qedex perdax, şûşe, pîyan,
îskan
qefes rikeh
qehirîn tore bûn, eciz bûn
(**biqehere** tûre be, eciz be)
qirdik yarîker, henekçî
qoç şax, qiloch, strû
qor bi qor, rêz bi rêz
qul kin, kun
quncebez koşebaz
quncik qulaç, goşe, qozî
qûm xîz, sêlax

R
radize dinivît, radikeve, xew dike
rawestîn sekinîn
(**raweste** bisekine)
rejî komir
rê cade, kolan
revîn xar dan, baz dan
(**bireve** bike xar, bazde)
rêwî rêvîng, gerok
rindik xweşkûk, bedew, spehî,
rind, ciwan
roj hetav, tav, ro
rojname gazete, cerîde

S
se seg, kûçik
sehan sênîk, sênî, teyfîk, tebax
sifre xonçe
sir nihênîtî, raz, bidizîtî
sîwan şemsîye, çetir
sol pêlav, meres, kakûl
soranî kurdîya başûr
stûpêç qaşqol, atqî

Ş

şagird qutabî, xwendekar, xwedkar, telebe
şahî aheng
şamik bacanên sor, firingî, stenbolî, tomat
şemî şembî, sept
şerok şerûd
şimik neal, terlik
şimşal bilûreka dirêj
şiv şivik, çîv
şor sîr, bi xwê

T

tas tirar, kodik, zerik
taştê têşt
taw 1. dem, 2. derbasdar, muteber
taxûk xilîske
tehtîl bêhinvedan, etle, betlane, vehesîn, pişû
teplik timbik
tewir cûre, celeb, babet, çeşid
text dar, xeşab
tîm yane, grûb, taxim, tîp, ekîb
trên şemendefir, qîtar
tûr kîs, torbe

Û

ûr hîr, hûr, zik

V

vizik qaq, deleme, bildirik, qizqizok, teqol, virvirok
vêxistin agir kirin, agir hel kirin
(**em agirî vêdixin** em agirî dikeyin, em agirî hel dikeyn)

W

war cî, cih, herêm, navçe, dever, memleket
werîs ben, şirît
wêne resim, sûret

X

xaltî xalet, xaltîk
xalxalok kêzika hecê, kalok
xelat diyarî, perû, hedîye
xelek bazine
xetkêş rastkêş, cetwel, raste
xizm meriv, xwedî, ehl, mermal, nas, aqrebe
xox şiftelî
xweş biçêl, biçêj
xweşik ciwan, şîrîn, bedew, rind

Y

yekşem yekşembî, lehd

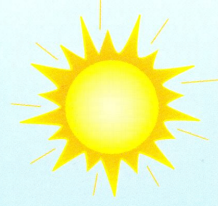
Z

zarok biçûk, gede, sebî
zazî zazakî, kirmanckî, dimilî, kirdkî
zebeş şitî, şiftî, şimtî, cebeş
zengil zeng, çan, çanqoz

Têdeyî

Alfabe	4-5	Uu	58
Aa	6-7	Hevaltî	59
Dd	8-9	Uu-Ûû	60
Rr	10-11	Kurdî	61
Ss	12-13	Gg	62-63
Îr	14-15	Ll	64
Nn	16-17	Lezgîn dikare	65
Ee	18-19	Pp	66
Êê	20-21	Pisîka Perwînê	67
Ee-Êê	22-23	Şş	68-69
Xx	24	Ss- Şş	70
Xalxalok	25	Tiştanok	71
Mm	26	Tt	72
Dengê ajelan	27	Reng û cil	73
Kk	28	Vv	74-75
Keskesor	29	Ww	76
Qq	30	Warsîn	77
Beqên biçûk	31	Vv-Ww	78
Kk-Qq	32	Kew	79
Kevok	33	Yy	80-81
Cc	34-35	Zz	82
Çç	36	Zebeşên Amedê	83
Kûçikê Çeko	37	Rojên hefteyê	84
Cc- Çç	38	Hejmar	85
Çeko li dibistanê ye.....	39	Demsal	86-89
Trên	40-41	Evîn diçe dibistanê.....	90
li	42	Dibistan.....	91
Dildar û trafik	43	Newroz pîroz be!	92
li-Îr	44	Qinik	93
Lorîn	45	Quncebez	94-95
Hh	46-47	Xizmên me	96-97
Jj	48	Rovî û tirî	98
Malbata Jîyanê	49	Ba û roj	99
Oo	50-51	Rovî û legleg	100
Ûû	52	Kûçik û hestîgoşt	101
Rûken	53	Dendika incasê	102
Bb	54	Gotinên pêşîyan	103
Mêreberf	55	Kanê beranek	104
Ff	56	Ferhengok	105-107
Firavîn	57		

Bi naverok û forma xwe pirtûkeke nû

Ev pirtûk ji bo zarokên 5-8 salî ye. Pirtûk li ser metoda deng hatiye avakirin; loma bi alfabeyê dest pê dike.

Bi vê pirtûkê zarok dê hîn di temenê xwe yê biçûk de hînî dengên kurdî bibin û ji bo bilêvkirin û axaftineka bedew bîngeheka rast ava bikin. Bo nimûne; zarok dê ferqa di navbera "e" û "ê", "v" û "w", "k" û "q" û hwd. de hîn bibin. Herweha ew dê hîn di piçûkatiya xwe de fêrî rastpeyvîn û rastnivîsînê bibin û ferqa "hevala min", "hevalê min" û "hevalên min" bi awayekî xwezayî bizanibin.

Nivîsarên pirtûkê li gor hin temayan hatine amadekirin: Roj, demsal, sersal, Newroz, xweza, ajel, stran, hevaltî, malbat, dibistan, çîrok, xwarin, trafik û hwd.

Naveroka vê pirtûkê neynika jîyaneke demokratîk e. Di vê pirtûkê de zarok gelek azad in. Ew dipirsin, diaxifin û tiştan dikin.

Ji bo ku hewesa xwendina kurdî li ba zarokan peyda bibe me ci da hîn qinik, stran û helbestên kurdî. Nimûneyên çanda kurdî wek tiştanok, gotinên pêşîyan û çîrok jî vê pirtûkê rengintir dikin.

Leyla Atak bi wêneyên xwe yê bedew û pedagojîk ev pirtûk hîn bi watetir û xweşiktir kir.

Ev pirtûk bi naverok, form û metoda xwe pirtûkeka nû ye. Em hêvîdar in ku ev pirtûk ji zarokan re bibe heval û kurdî bi wan şîrîn bike.

DILJEN

